

Factsheet Succesfactoren integraal werken bij De Dorpskamer

November 2025

Dit onderzoek is gedaan vanuit de Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag (KOGT). Dat is een plek waar mensen samen leren en werken aan betere hulp.

De organisaties die samenwerken in de KOGT willen de hulp verbeteren voor mensen met psychische problemen of die in een kwetsbare situatie zitten. Ook willen ze betere hulp voor de mensen om hen heen, zoals familie of vrienden.

In de KOGT leren de organisaties hoe ze beter kunnen samenwerken. Ze doen dit samen met inwoners, cliënten, familieleden, (familie) ervaringsdeskundigen en hulpverleners.

Samen proberen we kleine dingen te veranderen. We kijken of de samenwerking daardoor beter wordt. Ook maken we hulpmiddelen die helpen om beter samen te werken.

Deze factsheet is bedoeld voor openbaar gebruik. De bijbehorende onderzoeksrapportage is gedeeld met de betrokken professionals van De Dorpskamer. Deze factsheet is met behulp van AI (co-pilot) herschreven om het makkelijk leesbaar te maken.

We wensen jullie veel leesplezier!

Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag Twente
Dr. Ellen Oosterkamp (senior onderzoeker Lectoraat Social Work, Saxion)
Zita Mascini MSc (onderzoeker Lectoraat Smart Health, Saxion)
Inge Lucas (ervaringsdeskundige Dimence)
Dr. Monique Engelbertink (associate Lector Social Work, Saxion)

Betrokken netwerkcirkelleden zijn:
Ben van der Weide (expert familie ervaringskennis)
Nancy Pierik (bezoeker/cliënt)
Annie de Jong (buurtbewoner)
Inge Lucas (ervaringsdeskundige Dimence)
Peter Pierik (ervaringsdeskundige Mediant)

De KOGT (2024-2028) is gefinancierd met subsidie van ZonMw en is een samenwerking vanuit de volgende organisaties: gemeente Almelo, gemeente Enschede, gemeente Hengelo, gemeente Oldenzaal, Mediant, Wijkkracht, Ixta Noa, Zelfregieteam Borne, Tactus, Avedan, St. Domein, RIBW Overijssel, GGD Twente, Surplus, Dimence, Humanitas Onder Dak, Avelijn, Menzis, lectoraat Businessmodels, lectoraat Smart Health, lectoraat Social Work (Saxion, Enschede).

Factsheet Succesfactoren integraal werken bij De Dorpskamer

Deze rapportage gaat over wat goed gaat en wat beter kan in het samenwerken bij De Dorpskamer in Glanerbrug.

De Dorpskamer is een laagdrempelige ontmoetingsplek in het dorp, bedoeld voor en door bewoners. Het doel is om mensen met elkaar te verbinden, bewonersinitiatieven te ondersteunen, de zelfredzaamheid te vergroten en bewoners te helpen op verschillende gebieden. De Dorpskamer werkt samen met vaste partners in de wijk. Dit zijn onder andere de Wijkwijzer, het Budget Advies Team, de wijkagent, buurtbemiddeling en medewerkers van Werk & Inkomen. Betrokken sociaal werkers, ervaringsdeskundigen en vrijwilligers zijn o.a. afkomstig van Includio, Mediant en Ixta Noa.

Dit onderzoek is uitgevoerd door de onderzoekers en een ervaringsdeskundige van de Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag (KOGT). In de KOGT stimuleren we dat organisaties samenwerken op basis van vier belangrijke punten van 'integraal werken' (Van Arum et al., 2020):

- 1. De cliënt en zijn omgeving:** Er wordt geluisterd naar de ervaringen van cliënten en hun familie. Er wordt gekeken naar alle onderdelen van iemands leven.
- 2. Werkwijze:** Hulpverleners werken op een vaste manier en stemmen hun aanpak goed op elkaar af.
- 3. Samenwerking tussen organisaties:** Er is samenwerking tussen verschillende soorten hulp, zoals buurtteams, huisartsen en gespecialiseerde zorg.
- 4. Beleid en geld:** De regels en het geld moeten goed op elkaar aansluiten, zodat er passende en mensgerichte hulp gegeven kan worden.

Hoofdvraag van het onderzoek: Hoe werkt De Dorpskamer aan deze vier punten van integraal werken? Wat gaat goed en wat kan beter?

Het onderzoek vond plaats van mei 2024 tot en december 2024. Dit gebeurde door observaties, gesprekken en interviews met hulpverleners, ervaringsdeskundigen, vrijwilligers en bezoekers. De resultaten zijn besproken met het team van De Dorpskamer en in zeven bijeenkomsten van de 'netwerkcirkel' tussen september 2024 en maart 2025. Aan deze bijeenkomsten namen deel: een bezoeker, een naaste, een buurtbewoner, twee ervaringsdeskundigen, een expert in familie ervaringsdeskundigheid en drie hulpverleners van BijMozart, Dorpskamer Glanerbrug en het Verkennend Gesprek.

Resultaten

1. Cliënt en huishouden

Bezoekers vinden De Dorpskamer een veilige en gezellige plek, bijna als een tweede huis. Een vaste groep bezoekers bepaalt vaak de activiteiten. Nieuwe mensen of mensen die wat stiller zijn, voelen zich daardoor soms minder vrij om mee te doen of haken af. Gesprekken aan tafel gaan meestal vanzelf; er wordt niet vaak over iemands eventuele hulpvragen gesproken. Naasten zijn weinig betrokken, maar vinden De Dorpskamer waardevol voor hun partner of andere familieleden. Het geeft structuur, zin en helpt tegen eenzaamheid.

Buurtbewoners zien de waarde van De Dorpskamer, maar vinden dat nieuwe bezoekers moeilijk binnenkomen. Bezoekers hebben over het algemeen een goede relatie met de professionals.

2. Methodisch werken

De Dorpskamer wil een buurthuis zijn dat vooral door bewoners zelf wordt gerund, met weinig inmenging van professionals. De sfeer is open en laagdrempelig, maar er is weinig ruimte voor persoonlijke of verdiepende gesprekken. Er is geen vaste manier van vraagverheldering. Toch dragen de activiteiten wel bij aan het welzijn van bezoekers, bijvoorbeeld door meer sociale contacten, integratie en dagstructuur. Hulpverleners werken vooral op gevoel en zonder vaste methode. Bezoekers hebben veel invloed op de activiteiten. De Dorpskamer stimuleert hen minder in zelfregie op andere levensdomeinen, zoals gezond leven.

3. Organisatie

Professionals, ervaringsdeskundigen en vrijwilligers werken samen binnen De Dorpskamer. De basisstructuur is goed, maar rollen en taken zijn niet altijd duidelijk en ontstaan vaak vanzelf. De rol van de familie-ervaringsdeskundige kan duidelijker en beter zichtbaar worden gemaakt. Samenwerking gebeurt vooral informeel. Er is weinig tijd om samen terug te kijken of dingen die voorvallen te bespreken. Dat gebeurt alleen als het nodig is. Budgetten zijn beperkt en niet duidelijk voor bezoekers, ook niet bij activiteiten waarbij crowd funding of eigen bijdragen worden gevraagd.

4. Beleid

Bezoekers en vrijwilligers voelen weinig invloed op beslissingen, zoals aanbestedingen of de keuze van een nieuwe locatie. Zij ervaren afstand tot de gemeente, al waarderen zij de ondersteuning die de gemeente biedt. Professionals en ervaringsdeskundigen krijgen scholing binnen hun eigen organisatie, maar er is geen gezamenlijke scholing of training voor De Dorpskamer. De impact van De Dorpskamer wordt doorgaans nauwelijks gemeten.

Conclusie

De Dorpskamer is een waardevolle en toegankelijke ontmoetingsplek die veel betekent voor bezoekers, naasten en buurtbewoners. De sfeer is informeel en warm, en veel bezoekers zijn vrijwilliger. De Dorpskamer lijkt bij te dragen aan sociale samenhang en het verminderen van eenzaamheid in Glanerbrug. De vaste groep zorgt voor een fijne basis, maar maakt het lastiger voor nieuwkomers om aan te sluiten. Naasten en buurtbewoners zijn beperkt betrokken, maar zien de waarde van De Dorpskamer voor het dorp. Het is belangrijk om de sterke punten van De Dorpskamer te behouden, maar structureel te werken aan bepaalde zaken.

Aanbevelingen

Tijdens het onderzoek heeft de netwerkkring drie punten ontdekt die beter kunnen. Deze gaan over:

- Meer betrokkenheid van naasten, zoals de cliënt en het huishouden.
- Methoden en hulpmiddelen beter en vaker gebruiken.
- Zorgen voor continuïteit in het team, zodat het werk goed doorloopt.

Cliënt en huishouden

- Vergroot de inspraak van bezoekers, zodat ook nieuwkomers en stillere bezoekers hun wensen kunnen uiten.
- Vraag systematischer naar wat mensen nodig hebben vanuit alle levensgebieden.
- Betrek naasten en buurtbewoners actiever.

Methodisch werken

- Werk vaker met een vaste en simpele manier van vraagverheldering en doelbepaling.
- Maak gebruik van laagdrempelige methoden zoals themakaarten.
- Ondersteun bezoekers meer bij zelfregie in hun dagelijks leven.

Organisatie

- Maak rollen en verantwoordelijkheden duidelijker en zichtbaar, zoals die van professionals, vrijwilligers en (familie)ervaringsdeskundigen.
- Zorg voor meer structurele afstemming en reflectie in het team.
- Wees transparanter over budgetten en kosten van activiteiten.
- Versterk de samenwerking met gezamenlijke scholing en training.

Beleid

- Geef bezoekers meer invloed op belangrijke keuzes, zoals locatie en aanbesteding.
- Meet en evalueer de impact van De Dorpskamer regelmatig.

Onze belangrijkste aanbeveling is:

Maak een duidelijk en haalbaar plan voor de komende jaren om beter samen te werken vanuit de vier perspectieven. Werk stap voor stap aan verbeteringen, maar blijf ook doen wat al goed gaat.

ZELFREGIETEAM BORNE

